

De dierenarts aan het woord

Baarmoederontsteking of Pyometra

Inleiding:

Een pyometra of baarmoederontsteking is een bacteriële infectie van de baarmoeder. Dit komt vooral bij oudere teven voor, maar af en toe zien we het ook bij nog tamelijk jonge honden. Een baarmoederontsteking kan ontstaan na een loopsheid of na de bevalling van een nestje pups. Tenslotte kan het ook voorkomen na een afgebroken dracht.

Oorzaak:

Alle gezonde honden produceren tijdens grote perioden van de cyclus progesteron. Dit is tijdens de dracht, en ook bij teefjes die niet gedekt zijn. Gedurende de periode dat de progesteron spiegel hoog is in het bloed is, de teef vatbaarder voor infectie van de baarmoeder. Door de progesteron kan het baarmoederslijmvlies van structuur veranderen en ontwikkelt zich in meer of mindere mate een zogenaamde CEH (Cysteuze Endometrium Hyperplasie).

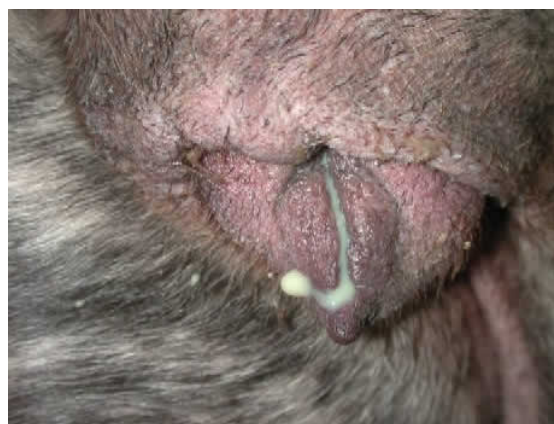
Dit kan een voorbode zijn van een beginnende baarmoederontsteking. Als dit veranderde slijmvlies ontstoken raakt, dan ontwikkelt zich hieruit een baarmoederontsteking. De bacteriën die de baarmoeder infecteren zijn afkomstig uit de vagina.

De kans op een baarmoederontsteking is bij honden veel groter dan bij poezen of andere diersoorten. Dat heeft te maken met het feit dat honden door de aard van hun cyclus langer onder hogere concentraties progesteron staan.

Toediening van oestrogenen (dat is weer een ander vrouwelijk hormoon) bij ongewenste dekking geven eveneens een verhoogd risico op het ontstaan van een baarmoederontsteking. Mede om deze reden wordt dat laatste door ons al jaren niet meer gebruikt na een 'ongewenste dekking'. Tegenwoordig zijn er gelukkig veiliger middelen om de ongewenste dracht af te breken.

Symptomen:

Symptomen van een baarmoederontsteking zijn onder andere lusteloosheid, koorts en, doorgaans erg opvallend, veel plassen en veel drinken (polyurie en polydipsie). Niet alle verschijnselen hoeven aanwezig te zijn. Ook heeft de teef vaak weinig eetlust. Sommige teven moeten af en toe braken. De meeste teven zijn vaak al enige weken lusteloos.

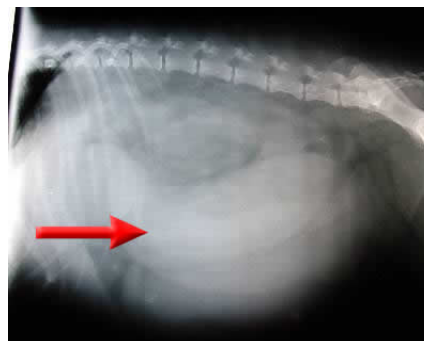

Vaak is pussige uitvloeiing uit de vulva te zien en dan spreken we van een open pyometra/baarmoederontsteking.

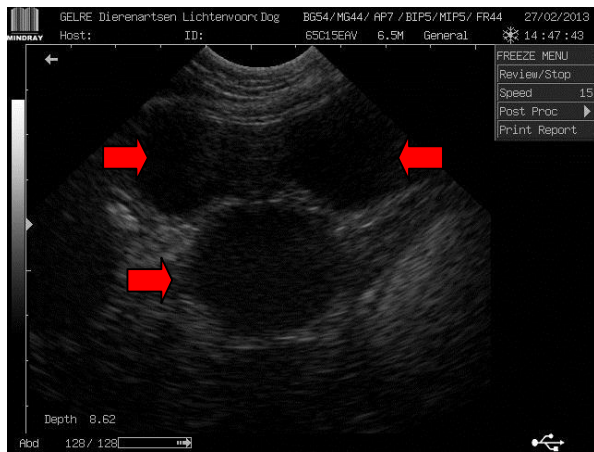
Maar gevaarlijker wordt het als de baarmoedermond (cervix) gesloten is waardoor de pus als het ware zit opgesloten, dan spreken we van een gesloten pyometra/baarmoederontsteking.

Diagnose:

De diagnose kan worden gesteld aan de hand van de symptomen, met behulp van een röntgenfoto of met echografie of door bloedonderzoek.

röntgenfoto

diagnose d.m.v. echografie (de zwarte holtes is de baarmoeder gevuld met pus/vocht)

Meestal zal een combinatie van enkele van deze onderzoeksmethoden tot de uiteindelijke diagnose leiden.

Behandeling:

- Gewone pyometra

De beste behandeling van een baarmoederontsteking bestaat bijna altijd uit het verwijderen van de baarmoeder en de eierstokken. De meeste dieren herstellen bijzonder snel na deze ingreep.

Bij Gelre Dierenartsen moeten honden met een pyometra tijdens de chirurgische ingreep standaard aan het infuus om de kans op nierschade te verminderen. Regelmatig wordt er ook bloed afgenomen bij deze honden om onder andere de nierwaarden te bepalen voor de operatie.

Gesprongen pyometra/ baarmoederontsteking:

Soms hebben we te doen met een gesloten pyometra die springt in de buik.

Dit is een levensbedreigende situatie en moet als een spoedgeval gezien worden.

Doordat de etter in de buik terecht komt gaan de bacteriën uit de etter snel in de bloedbaan en kan de teef in shock raken. Die etter moet er zo vlug mogelijk uit en de buik moet dan gespoeld worden. Meestal plaatsen we dan een abdominale drain en spoelen we de buik nog enkele dagen na.

Pyometra/ Baarmoederontsteking bij fokteven:

Voor sommige eigenaren, en dan vooral fokkers, is het een must dat de baarmoeder blijft zitten. Wij behandelen deze dieren dan soms met een prostaglandine preparaat waardoor de baarmoeder gaat samentrekken en de etter zo gaat uitdrijven. Dit natuurlijk in combinatie met een antibioticakuur.

Als geen behandeling wordt ingesteld bij een baarmoederontsteking zal in de meeste gevallen het dier uiteindelijk overlijden.

Prognose:

De prognose is na operatief ingrijpen meestal goed, maar indien het dier te lang met een pyometra rondgelopen heeft, kunnen de nieren onherstelbaar beschadigd zijn door de toxische stoffen die in de bloedstroom terecht gekomen zijn.

Reageert een baarmoederontsteking van een fokteef wel goed op prostaglandine en antibiotica (dat is lang niet altijd het geval), dan is de vruchtbaarheid daarna vaak wel verminderd.

Bronvermelding:

Gelre Dierenartsen
Dierenkliniek Lichtenvoorde
Tom van Wijk, dierenarts